

๑.๑๘ นมน้อย

ชื่อท้องถิ่น	ต๋อนแล่น
ชื่ออื่นๆ	น้ำเต้าแล้ง (นครราชสีมา) น้ำน้อย (เลย) ต๋องแล้ง (มหาสารคาม) นมน้อย
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Polyalthia evecta</i> (Pierre) Finet & Gagnep.
ชื่อพ้อง	-
ชื่อวงศ์	ANNONACEAE
ชื่อสามัญ	Nom-noi

รหัสพรรณไม้ ๑-๖๓๑๑๙๐๖-๑๓-๐๑๘

จำนวนที่พบ ๑ ต้น

สถานภาพ (IUCN) ใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened: NT)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูง ๐.๕-๑ เมตร เปลือกลำต้นเรียบ สีน้ำตาลดำ กิ่งก้านเล็ก เปลือกต้นมีช่องแตกเปลี่ยนอากาศจำนวนมาก ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปขอบขนานหรือรูปวงรี กว้าง ๒-๔ เซนติเมตร ยาว ๖-๑๒ เซนติเมตร ใบด้านบนสีเขียวเข้ม เกลี้ยง ด้านหลังมีขนสั้น ประปราย เส้นใบไม่เด่นชัด เส้นกลางใบเป็นร่อง ฐานใบรูปลิ้นปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ผิวใบเรียบ ดอกเดี่ยว ออกที่ซอกใบ บริเวณกิ่งอ่อน ตรงรอยร่วงของใบ ระหว่างข้อหรือใต้ข้อ กลีบดอกสีเหลือง เนื้อหนา มี ๒ ชั้น ชั้นละ ๓ กลีบ แบ่งเป็นกลีบดอกชั้นนอก คล้ายกลีบเลี้ยง สีเขียวอมเหลือง รูปสามเหลี่ยม แยกกัน กลีบดอกชั้นในหนาอวบ มีขนาดใหญ่กว่ากลีบดอกชั้นนอก สีเหลืองนวล ทอสรูปนูน เกสรเพศผู้ รูปลิ้น มีจำนวนมาก อัดกันแน่น หันออกด้านนอก บนฐานล้อมรอบรังไข่จำนวนมาก ซึ่งอยู่กลางฐาน เกสรเพศเมีย มีรังไข่เหนือวงกลีบ กลีบเลี้ยง บางคล้ายกระดาก รูปสามเหลี่ยม ด้านนอกของกลีบมีขนสั้นบางสีทอง ด้านในเกลี้ยง ผลเป็นผลกลุ่ม มีหลายผลย่อยรวมเป็นข้อ ผลย่อยรูปทรงกลม ขนาดประมาณ ๑ เซนติเมตร ผลแก่สีน้ำตาลปนแดง เมื่อสุกสีแดง ผลรับประทานได้ ออกดอกช่วงเดือนมิถุนายน ถึงสิงหาคม พบตามป่าละเมาะ ชายทะเล ที่ทิ้งร้าง ชายป่า

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

- อาหาร – ผลสุก รับประทานเป็นผลไม้ได้
- สรรพคุณ

๑) ยาสมุนไพรพื้นบ้านจังหวัดอุบลราชธานี ใช้ ราก เข้ายากับเครือไส้ไก่ และตะไคร้ป่า ต้มน้ำดื่ม แก้อาการกระเพาะอาหาร เข้ากับรากลกคก และรากหุนไ้ ต้มน้ำดื่ม ช่วยบำรุงน้ำนมหญิงหลังคลอด

๒) ยาพื้นบ้านจังหวัดมุกดาหาร ใช้ ราก แก้วฝ้ายใน

๓) ยาพื้นบ้านจังหวัดอำนาจเจริญ ใช้ ราก แก้วร้อนใน ท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้วปวดเมื่อย ต้มรากดื่ม

ขณะอยู่ไฟหลังคลอดบุตร

๔) ยาพื้นบ้าน ใช้ ราก ต้มน้ำดื่ม แก้ก้ามเนื้อท้องเกร็ง บำรุงน้ำนม แก้วปวดเมื่อย

- การใช้ประโยชน์อื่นๆ –

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของ นมน้อย

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบ

ดอก

ผล

แหล่งอ้างอิง : ฐานข้อมูลสมุนไพรไทยเขตอีสานใต้ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (ม.ป.ป.). “นมน้อย”. <https://phar.ubu.ac.th/herb-DetailPhargarden/๓๕>